

Mircea Albulescu

Cine va putea uita vreodată chipul mistuit de forța întrebărilor interioare al lui Pavel Stoian? În acea concentrare gravă, uneori sfișietoare lăuntric, strânsă ca pe tăișul unei lame, era însă și o neasemuită măreție, o demnitate bărbătească față de care nici munții nu s-ar arăta neclintii. Chipul acela, măreț în drama lui, l-a realizat Mircea Albulescu și se poate spune că reprezintă apogeul carierei sale artistice, apogeul cu atât mai memorabil cu cât el se articulează pe profilul unui personaj românesc, neașteptat și original. Și dacă a fost eu puțină, asta se datorează faptului că în cariera interpretativă a lui Mircea Albulescu s-au sedimentat, de-a lungul anilor, trăsături de amplă rezonanță psihologică, s-au adâncit ecouri și nuanțe precise de vibrație lăuntrică, la o virtuozitate pe care fizicul și timbrul său particular au înlesnit-o adesea, fără prea mari eforturi de participare sau de transfigurare. Tendința principală a acestui interpret, de la primele sale apariții pe scenă, a fost — și poate că rămâne — aceea de dominare, multă vreme de dominare persuasivă, vigoarea lui ieșind din comun și manifestându-se — de câte ori! — în exclusivitate, ceea ce, pentru unele roluri mai palide, a însemnat de-a dreptul un atu. În orice caz, pe traiectoria acestei trăsături, am întrezărit multă vreme o sfidare adusă sentimentalismului — ceea ce, iarăși, în limitele convenite, a fost un semn de realism și luciditate. Pasul cel mare pe care l-a făcut sub ochii noștri, fără ca noi să-l sesizăm poate o vreme, a fost spre zonele afectivității critice — spre inima vulcanului, unde mustește înfierbîntată lava și dă să țîșnească, dramatic, spre lume și exterior. Actorul a găsit drumul spre „jocul icelilor“ și știința de a-l putea reda fără să-i tresară pe

nici un mușchi, nici o fibră. Acest echilibru perfect între mijloacele exterioare și interioare l-au dus la apogeul și el e singurul care poate valida inițiative temerare, ca acelea de a înfrunta dificultățile unui rol ca Danton, de pildă — și câte alte roluri mari din dramaturgia românească și străină, pe care ne-am bucura să le vedem create.